

TARTU ÜLIKOOL

Humanitaarteaduste ja kunstide valdkond

Eesti ja üldkeeleteaduse instituut

Sandra Jakubelovitš

Soomlaste eesnimed sada aastat tagasi ja nüüd

Bakalaureusetöö

Juhendaja Heinike Heinsoo

Tartu 2018

Sisukord

SISSEJUHATUS.....	3
1. AJALOOLINE KONTEKST.....	4
1.1 Nimeseadus	4
1.2 Nimepäevakalender	6
2. UURIMISMEETOD JA MATERJAL	7
2.1 Uurimismaterjal.....	7
2.2 Meetod.....	7
3. ANALÜÜSI TULEMUSED.....	8
3.1 Poiste nimed	8
3.1.1 Poiste nimed 1910ndatel.....	8
3.1.1.1 Nimede etümoloogia.....	8
3.1.2 Poiste nimed 2010ndatel.....	10
3.1.2.1 Kõik antud eesnimed	10
3.1.2.2 Esimesed eesnimed.....	11
3.1.2.3 Nimede etümoloogia.....	12
3.1.3 Poiste nimed 1910ndatel ja 2010ndatel.....	14
3.2 Tüdrukute nimed	15
3.2.1 Tüdrukute nimed 1910ndatel.....	15
3.2.1.1 Nimede etümoloogia.....	15
3.2.2 Tüdrukute nimed 2010ndatel.....	17
3.2.2.1 Kõik antud eesnimed	17
3.2.2.2 Esimesed eesnimed.....	18
3.2.2.3 Nimede etümoloogia.....	19
3.2.3 Tüdrukute nimed 1910ndatel ja 2010ndatel.....	21
4. RISTIUSU MÕJU NIMEDES	22
5. KULTUURILISE TAUSTAGA NIMED	24
KOKKUVÕTE	26
NIMELOEND	28
KIRJANDUS.....	31
TIIVISTELMÄ	34
Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks	35

SISSEJUHATUS

Käesolevas töös on uuritud soomlaste eesnimesid 1910. aastatel ja 2010. aastatel. Nimeteadus on aktuaalne, sest igal inimesel on olemas nimi, mis teda identifitseerib ning iga nime kohta on oma lugu rääkida. Soome rahval on tavaks panna oma lastele mitu eesnime, seaduse järgi võib olla kuni kolm eesnime. Selles töös käsitletakse kõiki lastele pandud eesnimesid ja eraldi esimesi eesnimesid, mis on lapsele kõige tähtsamad. Mõlema ajaperioodi andmed töös käsitletud nimede kohta pärinevad Soome rahvastikuregistrist, millest olen valinud iga aasta kohta kümme kõige soositumat nime. Rahvastikuregistri andmed 1910. aastate lemmiknimedest järjestavad kümme nime ning kahjuks ei ole teada, millised nimed neist olid kõige soositumad esimeste eesnimedena või teiste eesnimedena.

Lisaks 1910. aastate ja praeguste nimede uurimisele ja võrdlemisele on selles töös juttu nimeseadusest, mitme nime panekust, nimepäevakalendrist ja ristiusu mõjust soomlaste eesnimedes. Mõned soome pered saavad inspiratsiooni lapsele nimepanekuks nimekalendrist ning paljud nendest nimedest on kristliku taustaga nagu selles töös ka hiljem välja tuleb. Töö teooria tugineb kolmele raamatule: Eero Kivinieme “Suuri etunimikirja” (2006), Pentti Lempiäineni “Suomalaisten etunimet” (1997) ja Kustaa Vilks, Pirjo Mikkoneni, Sirkka Paikkala ning Marketta Huitu “Uusi suomalainen nimikirja” (1988).

Töö kirjutaja on püstitanud kaks hüpoteesi:

1. 1910ndate ja 2010ndate nimemood on omavahel sarnane, s.t nimed, mis olid soome rahva seas soositud sajand tagasi, on tänapäeval endiselt moes.
2. Suurel osal populaarsetest eesnimedest mõlemal ajaperioodil on kristlik taust.

1. AJALOOLINE KONTEKST

Selles peatükis räägitakse nimeseadusest, soomlaste mitmenimelisusest ning nimepäevakalendrist.

1.1 Nimeseadus

Esimene perekonnanimeseadus jõustus Soomes 1920. aastal ning eesnimeseadus 1946. aastal (Kotimaisten kielten keskus). 1985. aastal ühendati eesnimeseadus perekonnanimeseadusega ning sellest ajast saati on see läbinud mitmeid muudatusi aastate jooksul (Kiviniemi, 2006: 150). Soome justiitsministeeriumi kodulehel teatati 2016. aasta juunis, et on kokku pandud töörühm, kes hakkab nimeseaduses muudatusi tegema ning uuendatud seadus peaks olema valmis 2017. aasta märtsikuu lõpuks ning Parlamendini jõuab see 2017. aasta sügisel (Oikeusministeriö, 2017). Uus nimeseadus kiideti heaks ja see hakkab kehtima 2019. aastal. Uues nimeseaduses lubatakse anda lapsele kuni neli eesnime ning selle põhjuseks on välismaalt Soome kolinud mõningad pered, kelle kultuur näeb ette kolmest rohkem eesnimesid (Kotimaisten kielten keskus, 2018)

Praegu kehtiva nimeseaduse järgi tohib Soome kodanikul olla maksimaalselt kolm eesnime, mis peavad lapsel olemas olema hiljemalt 2. elukuuks (Kiviniemi, 2006: 150). 1985. aastal valminud ning 1986. aasta jaanuaris kehtima hakanud eesnimeseaduse §3 järgi peavad lapsevanemad lapsele nime valides meeles pidama järgnevaid seaduses kajastatud reegleid:

- 1) Poisile ei tohi panna naisenime ega tüdrukule mehenime
- 2) Ei tohi panna eesnimeks perekonnanime, kui see pole tuletatud isa eesnimest ning ei kasutata teise nime kõrval
- 3) Ei tohi panna nime, mis on eelnevalt olnud vennal või õel, poolvennal või poolõel, muidu kui teise nime kõrval
- 4) Ei tohi panna keelevastast nime
- 5) Sobimatut nime (Vilkuna *et al.*, 1988: 17)

Praegusel ajal on soomlastel enamasti vähemalt kaks nime (Kiviniemi, 2006: 72). Nüüdisajal valivad lapsele nime vanemad, 19. sajandil oli nime valimisel viimane sõna preestril

(Lampinen, 2001). Tänapäeval saavad lapsevanemad soovi korral arutada oma kirikuga lapse nimest ning saada preestrilt soovitusi (Paikkala, 2012). Paljudel soomlastel oli 19. sajandil veel ainult üks eesnimi. Lääne-Soomes ei kasutatud eriti perekonnanimesid ja selleks, et identifitseerida kedagi, kasutati inimese isanime, näiteks *Johan Johansson*, *Jussi Matinpoika*, *Liisa Matintytär*. Hiljem said rootsipäraseid -son lõpuga nimed perekonnanimedeks. Perekonnanimed said kohustuslikuks 1920. aastal, kui ilmus perekonnanimeseadus. (Lempiäinen, 1997: 36-37)

Lapsele mitme nime andmine algas 17. sajandi teisel poolel Rootsis ning Soome talurahvas seas alles 19. sajandil, kuigi rikkamad Lääne-Soome linnades elavad rootsikeelsed lapsed said juba 18. sajandil omale rohkem kui ühe nime. Kahe nime andmine kulges Lääne-Soomes kiiremini kui idas, sest idapoolsemates alades oli vene traditsioon, mis järgis ühe nime poliitikat. Linnades levis kahe nime panek kiiremini kui maakohtades, sest linnainimesed võtsid eeskuju rootslastest. Viiburis oli 1900. aastaks $\frac{3}{4}$ lastest saanud omale kaks või enam nime. 20. sajandi alguses ilmusid kaheosalised sidekriipsuga eraldatud nimed. (Lempiäinen, 1997: 37-39; Kiviniemi, 2006: 73) Tänapäeval on muutunud kolme eesnime omamine Soomes üsna tavaliseks nähtuseks. Rohkem on levinud sellised kombinatsioonid, mis sisaldavad erineval põhjustel antud nimesid, näiteks üks nimi võib tulla vanavanematelt, teine nimi võib tulla sajanditagusest nimemoest (Lampinen, 2001; Saarelma-Paukkala, 2017).

Tabel 1. Näiteid soome laste mitmenimelisusest erinevatel aastakümnetel (Etunimet.net)

	Tüdrukute nimed	Poiste nimed
2 eesnime	<i>Ada Maria -1900</i> <i>Aune Maria - 1915</i> <i>Anita Maria - 1921</i> <i>Maija Liisa -1934</i> <i>Liisa Hannele -1946</i> <i>Lahja Kaarina -1957</i> <i>Päivi Sinikka - 1960</i> <i>Hanna Sofia - 1975</i> <i>Kaisa Maria - 1986</i> <i>Ella Maria - 1994</i> <i>Aada Sofia - 2004</i>	<i>Viljo Fritiof - 1905</i> <i>Eino Ilmari - 1912</i> <i>Mauno Elias - 1924</i> <i>Matti Niilo - 1936</i> <i>Matti Juhani - 1945</i> <i>Eero Olavi - 1952</i> <i>Juha Antero - 1967</i> <i>Pasi Markus - 1975</i> <i>Leevi Juhani - 1988</i> <i>Johannes Olavi - 1995</i> <i>Daniel Elijah – 2005</i>
3 eesnime	<i>Anni Helmi Esteri - 1907</i> <i>Meeri Marja Unelma - 1929</i> <i>Raili Sirpa Sinikka - 1933</i> <i>Tyyne Raija Kaarina - 1948</i> <i>Eeva Miina Anneli - 1950</i> <i>Sirpa Leena Kyllikki - 1965</i>	<i>Hugo Kustaa Adolf - 1900</i> <i>Juha Otto Tapani - 1937</i> <i>Jukka Pekka Tapani - 1940</i> <i>Veikko Tapio Sakari - 1954</i> <i>Markku Mikael Juhani - 1966</i> <i>Tuomo Pertti Johannes - 1979</i>

	<i>Harriet Maria Elisabeth - 1975</i> <i>Elina Kaisa Vilhelmiina - 1983</i> <i>Iida Anna Maria - 1990</i> <i>Siiri Anna Susanna - 2001</i>	<i>Asko Matti Petter - 1983</i> <i>Joona Pekka Samuli - 1996</i> <i>Emil Ari Mikael – 2003</i>
--	---	--

1.2 Nimepäevakalender

Nimepäevakalender on nimede loetelu, kus iga nimi on tähistatud ühel kindlal päeval. Sellised nimepäevakalendrid on omased eelkõige soomlastele ning rootslastele. Praegusel ajal vahetub nimemood pidevalt ning kalendrisse lisatakse uusi nimesid sagedamini kui kunagi varem. Tänapäeval kasutuses olev nimepäevakalender sisaldab endas enamasti võõra päritoluga nimesid, kristlikke nimesid ning nende variatsioone (Paikkala, 2012; Saaremaa-Paukkala, 2013). Nimekalendrite muudatuste ja uuenduste õigus oli 1749. aastast Rootsi Kuninglikul Teaduste Akadeemial, seejärel Turu Akadeemial ning alates 1828. aastast Helsingi Ülikoolil, kellest viimane hoiab tänaseni seda õigust. (Lempiäinen, 1997: 11–12) See kalender erineb kiriklikest nimekalendritest selle poolest, et kiriklikes kalendrites võib olla sama nimi mitmel päeval, sest samanimelisi piiblitegelasi ja kiriku ajalukku kuuluvaid inimesi on mitu. (Lempiäinen, 1997: 8-9)

Esimene soomekeelne kalender ilmus Mikael Agricolalt aastal 1544. Agricola lisas “Rucouskiriasse” nimesid, millest on tuletatud tänapäeval kasutuses olevad soomlaste nimed nagu *Pertti, Kalle, Riitta, Susanna, Amanda* jpt. (Vilkuna *et al.*, 1988: 15) Nimekalendrite väljaandmine ei olnud järjepidev, mõned aastad jäid vahele, siis ilmusid taas uued. Nimekalendri eesnimed tuginesid kristlikule nimekalendrile ning 19. sajandil hakati kalendritesse panema ka kuninglike isikute nimesid ja tähistama nende nimepäevi. (Lempiäinen, 1997: 9–10)

Soomlaste eesnimed hakkasid muutuma 19. sajandi teisel poolel, kui käimas oli rahvuslik ärkamine. Lastele pandi vanu soome nimesid, milleks saadi ideid “Kalevalast” ja “Kanteletarist”. Samuti loodi täiesti uusi nimesid ning kasutati kristliku päritoluga nimesid. Eesnimede muutumistele aitas kaasa ka 20. sajandi algul Soome iseseisvumine. Lisaks soomekeelsele nimekalendrile on ka rootsikeelne nimekalender, mis ilmus esmakordselt

1929. aastal. Samuti on ka saamidel oma nimekalender, mis esmakordselt avaldati 1997. aastal. Olemas on ka Soome Õigeusu nimekalender, mis on pühendatud pühakutele ning selle asutas Püha Sergei ja Hermannii vennaskond aastal 1893. (Lempiäinen, 1997: 12–13)

Nimepäevi tähistati Soomes 19. sajandil ja 20. sajandi alguses rohkem kui tänapäeval. Varem tähistasid paljud nimepäeva kingituste, kohvi, küpsetistega ning 20. sajandi algul oli populaarne saata nimepäevakaarte sellele sõbrale või tuttavale, kellel nimepäev oli. Tänapäeval on nimepäeva tähistamine tagasihoidlikum ning õnnesoove edastatakse peamiselt tekstisõnumite või sotsiaalmeedia kaudu. (Yliopiston Almanakkatoimisto)

2. UURIMISMEETOD JA MATERJAL

2.1 Uurimismaterjal

Nii esimesed eesnimed kui ka teised eesnimed mõlemast ajaperioodist on võetud Soome rahvastikuregistri kodulehelt. 1910ndatest olid kättesaadavad kümme lemmiknime ning 2010ndatest olen valinud iga aasta kohta kümme populaarseimat esimest nime ning kümme teisi eesnimesid. Töösse on kaasatud eesnimed perioodist 2010 kuni 2016. Töös olevate nimede kirjeldamiseks on kasutatud peamiselt kolme nimeraamatut: Eero Kiviniemi “Suuri etunimikirja” (2006), Pentti Lempiäineni “Suomalaisten etunimet” (1997) ja Kustaa Vilksa, Pirjo Mikkoneni, Sirkka Paikkala ning Marketta Huitu “Uusi suomalainen nimikirja” (1988). Mõnede nimede osas on toodud võrdlusi eesti nimedega ning teave Edgar Rajandi „Raamat nimedest“ (1966) on olnud abiks eesti nimede etümoloogia kirjeldamisel.

2.2 Meetod

Käesolev töö põhineb ajaloolis-deskriptiivsel meetodil. Töös kirjeldatakse ja võrreldakse soomlaste nimekasutust 1910ndatel ning 2010ndatel.

3. ANALÜÜSI TULEMUSED

3.1 Poiste nimed

Käesolev alapeatükk toob esiteks välja 1910. aastatest 10 kõige populaarsemat poisinime ning nende etümoloogia. Teiseks räägitakse 2010. aastate kümnest lemmiknimest, enne kõigist antud eesnimedest ja pärast esimestest eesnimedest ning nende etümoloogiast. Kolmandaks uuritakse nende kahe ajaperioodi vahelisi sarnasusi ja erinevusi.

3.1.1 Poiste nimed 1910ndatel

Soome rahvastikuregistrikeskus järjestab kümme kõige levinumat poisinime aastatel 1910-1919 järgnevalt: *Johannes* (22655), *Olavi* (15582), *Eino* (11889), *Toivo* (10770), *Veikko* (10180), *Armas* (9702), *Väinö* (9386), *Ilmari* (9223), *Tauno* (6671) ja *Viljo* (6648). (Väestorekisterikeskus)

3.1.1.1 Nimede etümoloogia

Johannese nimepäev on nii soome kui ka rootsi nimekalendris jaanipäeval, 24. juunil. *Johannes* on olnud väga soositud kristlik nimi, millest on tulenenud muudki Soomes laialdaselt levinud nimed nagu *Hannes*, *Hannu*, *Juha*, *Juhani*, *Jukka* ja teised. Mikael Agricola kirjeldas 1544. aastal „Rucouskirias“ Ristija Johannese sünnipäeva 24. juunil. (Lempiäinen, 1997: 361–362)

Olavi on versioon muinasskandinaavia nimedest *Olafr* ja *Oleifr*. *Olavi* oli keskajal Skandinaavias tavaline nimi tänu Norra kuningale ja kaitsepühakule Püha Olavile. Sama pühaku järgi sai ka Savonlinnas asuv kindlus Olavinlinna oma nime. Agricola kirjeldas „Rucouskirias“ (1544) *Olavi* nime. *Olavi* nime versioonid *Olof* ja *Olavus* on soome nimekalendris olnud juba aastast 1705, *Olavi* aastast 1908 ning märgitud 29. juulile. (Lempiäinen, 1997: 361–362)

Eino pärineb saksa pühakunimest *Enewald* ning on Soomes kasutusel olnud juba 16. sajandist. Nime tegi moodsaks luuletaja Eino Leino (1878-1926). *Eino* on olnud alates 1912. aastast märgitud 17. novembrile. (Lempiäinen, 1997: 297; Vilkuna *et al.*, 1988: 51)

Toivo nime kasutati teadaolevalt esimest korda aastal 1849 ning see võis tähenduse poolest peegeldada vanemate lootust lapse saamiseks (*toivo* 'lootus'). See vana nimi on kasutusel ka Eestis, kus see on olnud kohati soositum kui põhjanaabritel. *Toivo* on aastast 1908 olnud märgitud 4. juunile. (Lempiäinen, 1997: 494; Vilkuna *et al.*, 1988: 165)

Veikko anti Soomes esimest korda eesnimeks 1864. aastal. Tähendab kõnekeeles venda, vennast. Eestis on *Veikko* versioonid nagu *Veiko* ja *Veigo*. Eestile tutvustas neid nimesid Julius Mägiste 1929. aastal. Soome nimekalendris alates 1908. aastast 9. jaanuaril. (Lempiäinen, 1997: 509; Rajandi, 1966: 177)

Nimi *Armas* peegeldas vanemate tundeid oma lapse vastu. Nime on peetud ka *Agapetuse* soomendatud versiooniks. Soome ärkamisajal oli *Armas* üks neist nimedest, mida rootsikeelsed vanemad oma lastele panid, et anda oma panus rahvuslikule liikumisele. Nimekalendris on selle nime päev olnud aastast 1908 28. märtsil. (Lempiäinen, 1997: 261; Vilkuna *et al.*, 1988: 35)

Väinö on lühend "Kalevala" kangelasest Väinämöinenist. Nime tüvi *väinä* tähendab sügavat rahulikult voolavat jõge. *Väinö* olnud soositud nimi ka Eestis, eriti kasvas populaarsus 1927. aastal ja 1962. aastal, kusjuures Soomes on selle nime kasutamine kahanenud. Nimekalendris olnud 1908. aastast 17. veebruaril. (Lempiäinen, 1997: 517; Vilkuna *et al.*, 1988: 181; Rajandi, 1966: 183)

Ilmari on vana soome nimi, mida on mainitud Mikael Agricola 1551. aasta teoses "Psalttari". Sama nime kandis ka üks "Kalevala" kangelasi Ilmarinen. Esimene ristitud isik selle nimega oli muusikateadlane ja helilooja Ilmari Krohn (1867-1960). Nimekalendris on *Ilmari* nimepäev olnud 1908. aastast 16. jaanuaril. (Lempiäinen, 1997: 347)

Tauno arvatakse tulenevat karjala murdesõnast *tauno*, mis tähendab leebet, kombekat. Nimi on olnud kasutusel juba 1860. aastatest ning nimekalendris on see olnud 1929. aastast 28. augustil. (Lempiäinen, 1997: 486)

Viljo tuli kasutusele 1870. aastatel ning oli üks rahvusromantismi ajastu nimesid. See on märgitud 27. jaanuarile alates 1908. aastast ning arvatakse, et see on soomepärase nime *Vilhelmist*. (Lempiäinen, 1997: 513; Vilkuna *et al.*, 1988: 179)

3.1.2 Poiste nimed 2010ndatel

Selles alapeatükis käsitletakse kõige pealt kõiki antud eesnimesid ning siis esimesi eesnimesid. Lisaks on toodud välja nimede etümoloogia.

3.1.2.1 Kõik antud eesnimed

Tabel 2. Soosituimad soome poiste nimed 2010-2016. aastatel (sagedus sulgudes) (Väestorekisterikeskus).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	Juhani (1853)	Juhani (1757)	Juhani (1783)	Juhani (1827)	Juhani (1770)	Juhani (1718)	Juhani (1522)
2.	Johannes (1574)	Mikael (1569)	Johannes (1483)	Johannes (1566)	Johannes (1442)	Johannes (1375)	Olavi (1368)
3.	Mikael (1448)	Johannes (1495)	Mikael (1422)	Olavi (1375)	Mikael (1358)	Olavi (1311)	Johannes (1310)
4.	Olavi (1301)	Olavi (1373)	Olavi (1351)	Mikael (1355)	Olavi (1348)	Mikael (1295)	Mikael (1200)
5.	Matias (1274)	Onni (1256)	Onni (1222)	Onni (1163)	Onni (1047)	Oliver (975)	Onni (949)
6.	Onni (1241)	Matias (1175)	Matias (1131)	Matias (1016)	Matias (969)	Ilmari (968)	Ilmari (853)
7.	Elias (1134)	Elias (1057)	Ilmari (1011)	Oliver (958)	Oliver (928)	Onni (968)	Oliver (821)
8.	Ilmari (995)	Ilmari (971)	Elias (947)	Ilmari (927)	Elias (926)	Matias (880)	Matias (798)
9.	Oliver (923)	Oliver (968)	Oliver (946)	Elias (903)	Ilmari (910)	Elias (796)	Elias (795)
10.	Oskari (869)	Eemeli (825)	Viljami (830)	Viljami (793)	Antero (802)	Antero (751)	Antero (662)

Tabeli kõige populaarsemate nimede hulka ei kuulu ainult esimesed eesnimed, vaid kõik vanemate poolt poisslastele antud eesnimed. Tabelist selgub, et aastatel 2010-2016 oli kõige soositum nimi *Juhani*, mille sai sel ajaperioodil omale nimeks 12230 poissi. Teisel kohal on enamasti olnud *Johannes*, v.a 2011 ja 2016. *Johannese* sai omale nimeks 10245 poisslast. *Mikael* oli 2010. aastate alguses esikolmikus ning seejärel langes nimi neljandale kohale, kus see 2016. aasta seisuga endiselt oli.

Neljandal kohal on enamasti olnud *Olavi*, mis küündis 2016. aastal aastal teisele kohale.

Viiendal kohal on olnud stabiilselt *Onni*, v.a 2010. ja 2015. aastal, kui see oli allpool.

Kuuendal kohal oli aastatel 2011-2014 *Matias* ning alates 2015. aastast selle asemel *Ilmari*, mille populaarsus varasematel aastatel oli väiksem.

Seitsmendal kohal oli dekaadi kahel esimesel aastal nimi *Elias*, mille populaarsus vähenes järgnevail aastail. Samuti on samal kohal olnud *Ilmari*, *Onni* ja *Oliver*, millest viimane on 2013. aastast aina populaarsust kogunud.

Kaheksandal kohal on aastate jooksul olnud vaheldumisi *Ilmari*, *Elias* ja *Matias*.

Üheksandal kohal oli aastakümne algul *Oliver* ning 2013. aastast saati *Elias*, v.a 2014, kui oli üheksandal kohal *Ilmari*.

Kümnendal kohal on olnud veidi harvemad nimed kui eelmainitud. 2010. ja 2011. aastal olid viimasel kohal vastavalt *Oskari* ja *Eemeli*, mille kuulumine esikümnesse on siimaani jäänud ühekordseks. 2012-2013 hoidis kümnendat kohta *Viljami* ja 2014 kuni 2016 *Antero*.

3.1.2.2 Esimesed eesnimed

Tabel 3. Soositumad poiste esimesed eesnimed 2010.-2016. aastatel (sagedus sulgudes)
(Väestorekisterikeskus)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Elias (512)	Elias (506)	Onni (495)	Onni (431)	Elias (438)	Leo (408)	Onni (400)
2.	Onni (484)	Onni (503)	Elias (431)	Elias (420)	Leo (418)	Elias (379)	Elias (390)
3.	Eetu (471)	Eetu (394)	Eetu (382)	Leo (402)	Onni (369)	Onni (361)	Leo (380)
4.	Veeti (406)	Leo (365)	Leo (382)	Oliver (356)	Eino (361)	Eino (339)	Väinö (379)
5.	Aleksi (402)	Aleksi (362)	Aleksi (351)	Eetu (347)	Oliver (324)	Oliver (330)	Oliver (331)
6.	Lauri (339)	Leevi (342)	Niilo (330)	Veeti (323)	Niilo (317)	Niilo (321)	Eetu (321)
7.	Joona (324)	Veeti (334)	Veeti (313)	Aleksi (322)	Leevi (316)	Väinö (316)	Eino (301)
8.	Leo (323)	Joona (316)	Oliver (312)	Niilo (312)	Väinö (312)	Eetu (313)	Noel (274)
9.	Leevi (322)	Niilo (305)	Joona (300)	Eino (298)	Eetu (309)	Leevi (293)	Leevi (270)
10.	Niilo (305)	Oliver (303)	Eino (297)	Leevi (285)	Aleksi (252)	Daniel (265)	Niilo (245)

Tabelist paistavad enim silma nimed *Elias* ja *Onni*, mis on vaheldumisi hoidnud tabelis esikohta, v. a 2015. aastal, kui esikohale tõusis *Leo*.

Eetu oli kolmel esimesel aastal kolmandal kohal, ent neljal viimasel aastal langenud allapoole.

Veeti kõrgeim koht oli neljas koht 2010. aastal ning 2013. aastast on see nimi olnud piisavalt populaarne, et olla esikümnes.

Oliver pääses esikümnesse 2011. aastal, olles saavutanud 2013. aastaks neljanda koha.

Eino ilmus esikümnesse 2012. aastal, mis oli 2016. aasta seisuga 7. kohal.

Väinö nime populaarsus on tõusnud aina kõrgemale, 2016. aastal oli 4. kohal.

Aleksi oli esikümnes 2010.-2012. aastail viiendal kohal, ent seejärel langes ja aastatel 2015-2016 pole seda esikümnes olnud.

Lauri oli esikümnes vaid 2010. aastal.

Leevi on hoidnud kohti 6. kohast 9. kohani, v. a 2012, kui nimi polnudki esikümnes.

Niilo on püsinud esikümne madalamatel kohtadel, kohtadel 6 kuni 10.

Joona oli esikümne tabelis vaid kolmel esimesel aastal.

Daniel ja *Noel* on mõlemad olnud esikümnes esimest korda 2015. aastal ja teist korda 2016. aastal.

3.1.2.3 Nimede etümoloogia

Juhani on lühend *Johannesest* ja rootsi nime *Johan* soomepärase vaste. *Juhani* nime populariseerimisele aitas kaasa Aleksis Kivi teose "Seitse venda" üks vendadest, vanim vend Juhani. Soome nimekalendris alates 1950. aastast 24. juunil. (Vilkuna *et al.*, 1988: 91)

Mikael on vana nimi piiblist, tähistades ühte seitsmest peainglist ning on rahvusvaheliselt väga armastatud nimi. Nimekalendris on olnud aastast 1705 29. septembril (Lempiäinen, 1997: 412, Vilkuna *et al.*, 1988: 119)

Matias on samuti piiblinimi, Uue Testamendis kandis seda nime apostel ning nimekalendris 1929. aastast 24. veebruaril (Vilkuna *et al.*, 1988: 116).

Onni pandi poisile nimeks teadaolevalt esmakordselt aastal 1835 ning nimi tähistas vanemate õnne lapse sünni suhtes (*onni* 'õnn'). Nimepäevakalendris on *Onni* nimepäev olnud aastast 1910 28. veebruaril. (Lempiäinen, 1997: 429)

Elias on kirjeldatud Vanas Testamendis, kus seda nime kandis prohvet. Soome nimepäevakalendris on selle nime kuju varieerunud, ent tavalisim oli olnud *Elias*, mis oli

aastail 1708-1928 märgitud 17. aprillile. Tänapäeval on *Eliase* nimepäev 9. aprillil ning seda muutust kalendris mõjutas Elias Lönnrot, kes sündis 9. aprillil aastal 1802. (Lempiäinen, 1997: 298) Tänapäeval tähistatakse 9. aprillil soome keele päeva.

Oliver tähendab ladina keeles oliivipuu istutajat ning nimekalendris märgitud 29. maile (Lempiäinen, 1997: 428).

Oskari on soomestatud versioon muinasinglise nimest *Osgar*, mis tähendab jumala oda. Põhjamaades oli esimeseks selle nime kandjaks Rootsi kuningas Oskar I (1799-1859), kellele valis antud nime Napoleon isiklikult. Soome nimekalendris alates 1919. aastast 1. detsembril. (Vilkuna et al., 1988: 127)

Eemeli pärineb muinasrooma nimest *Aemilius* ning on kalendris 1863. aastast märgitud 30. augustile (Vilkuna, et al., 1988: 49)

Viljami on soome vaste saksa nimest *Willhelm*, millest on tulnud ka inglise *William* ja rootsi *Vilhelm*. Nimest tuleneb ka populaarne eesnimi *Ville*. Kalendris 6. aprillil aastast 1950. (Vilkuna et al., 1988: 179)

Antero pärineb kreeka *Andreasest*, mis tähendab mehisust, maskuliinsust. Tuntuim hüüdnimi sellest on olnud *Antti*. Nimekalendris aastast 1890 tähistatud 30. novembril. (Vilkuna et al., 1988: 33)

Eetu on soomendatud versioon *Edvardist* ning olnud kalendris 1929. aastast 18. märtsil (Lempiäinen, 1997: 296).

Leo nimel on kristlikus maailmas oluline tähendus, olles 13 paavsti ja 27 pühaku nimi ning samuti Kristuse sümbol. Nimekalendris olnud 1705. aastast 28. juunil. (Lempiäinen, 1997: 392)

Veeti on soomendatud versioon *Fredrikist* ja *Ferdinandist* ning märgitud 3. aprillile (Vilkuna et al., 1988: 59, 61).

Aleksi on lühend *Aleksanderist* ja *Aleksisest*, aastast 1919 tähistatud Aleksis Kivi sünnipäeval 10. oktoobril (Lempiäinen, 1997: 248).

Lauri tuleneb *Laurentiusest*, mõlemad nimed on kasutusel olnud juba keskajast saati ning nimekalendris 1705. aastast lauritsapäeval 10. augustil (Lempiäinen, 1997: 389).

Leevi on pärit Vanast Testamendist, kus ta oli patriarh Jaakobi kolmas poeg. Soome nimekalendris olnud aastast 1950 18. augustil. (Lempiäinen, 1997: 391)

Niilo tuleneb *Nikolausist* ning Soomes hakkas esmakordselt levima 19. sajandi alguses ja on 1890. aastast märgitud 6. detsembrile (Lempiäinen, 1997: 421).

Joona viitab Vana Testamendi prohvet Joonale ning on märgitud 29. märtsile aastast 1995 (Lempiäinen, 1997: 363).

Ka *Daniel* tähistab Vana Testamendi prohvetit ning on aastast 1950 olnud 11. detsembril (Lempiäinen, 1997: 287)

Noel on eelnevatest nimedest kõige hiljem kalendrisse jõudnud nimi, mis kanti kalendrisse 2015. aastal 23. detsembrile (Yliopiston Almanakkatoimisto, 2013).

3.1.3 Poiste nimed 1910ndatel ja 2010ndatel

1910. aastaid ning praegust dekaadi ühendab kolm nime: *Johannes*, *Olavi* ning *Ilmari*. *Johannes* oli möödunud sajandi teisel aastakümnel esikohal, tänapäeval on see nimi endiselt püsinud esikolmikus soosituimate eesnimede seas.

1910ndatel teisel kohal püsinud *Olavi* on käesoleva aastakümne algusaastatel olnud neljandal kohal, siis järkjärgult tõusnud ning 2016. aastal saavutas teise koha nimekirjas.

Ilmari oli möödunud sajandi alguses kaheksandal kohal ning on ka tänapäeval püsinud umbes samal kohal, varieerudes aastate jooksul kuuendast üheksanda kohani, saavutades 2016. aastal kuuenda koha, varem on olnud madalamatel kohtadel.

Võrreldes neid kahte ajaperioodi jäävad silma sama nime erinevad kujud. Praeguse kümnendi esikohal olev *Juhani* on 1910. aastate lemmiknime *Johannese* lühend ning soomepärasem vaste (Vilkuna *et al.*, 1988: 91). Aastatel 2012-2013 esikümne viimasel kohal olnud *Viljamit* võib seostada 1910. aastatel samuti kümnendal kohal olnud *Viljoga*, sest kuigi viimane on pärit rahvusromantismi ajastu ajal loodud nimedest, on siiski peetud seda tulenevaks *Viljami* nimest (Vilkuna *et al.*, 1988: 179).

1910. aastatel kolmandal kohal olev *Eino* ei ole käesoleval kümnendil küll esikümnes kohta pälvinud, ent on käesoleva kümnendi jooksul üha populaarsust kogunud, olles 2015-2016. aastal püsinud 12. kohal. *Eino* esimese eesnimena on olnud alates 2012. aastast esikümnes.

1910. aastatel neljandal kohal olev *Toivo* on tänaseks liikunud madalamatel kohtadelt kõrgematele ning 2016. aasta seisuga oli saavutanud 18. koha.

Möödunud sajandi algul viiendal kohal olnud *Veikko* on samuti hakanud tänapäeval taas rohkesti kasutust leidma, olles 2016. aastal 20. kohal.

Kuuendal kohal olnud *Armas* ei olnud 2010. aastate kahel esimesel aastal viiekümne populaarsema eesnimede hulka jõudnud, ent 2012. aastal sai see 47. koha ning 2016. aastal oli tõusnud juba 32. kohale.

1910ndatel seitsmendal kohal olnud *Väinö* on möödunud kuue aasta jooksul igal aastal ülespoole liikunud ning oli eelmisel aastal 14. kohal. *Väinö* esimese eesnimena saavutas 2016. aastal neljanda koha.

Üheksandal kohal olnud *Tauno* ei ole peale 1910. aastaid enam esikümnesse ega ka praegusel aastakümnel viiekümne lemmiknime hulka saanud. (Väestorekisterikeskus)

3.2 Tüdrukute nimed

Käesolev peatükk räägib tüdrukute eesnimedest 1910ndatel, käesoleval dekaadil ning nende mõlema aastakümne vahelistest sarnasustest ja erinevustest eesnimede kontekstis. Esiteks käsitletakse 10 kõige soositumat nime 1910ndatel ning nende etümoloogiat, teiseks vaadeldakse käesoleva kümnendi 10 lemmiknime kõikidest antud eesnimedest ning seejärel 10 soositumat esimest eesnime ning etümoloogiat. Viimaks uuritakse mõlema aastakümne sarnasusi ja erinevusi.

3.2.1 Tüdrukute nimed 1910ndatel

Kümme kõige soositumat tüdrukunime aastail 1910-1919 olid järgnevad: *Maria* (35549), *Anna* (12596), *Aino* (10595), *Aili* (9729), *Aune* (8998), *Tyyne* (8720), *Helena* (8478), *Martta* (8219), *Helmi* (8130) ja *Elisabet* (7722). Nende nimede hulka kuuluvad nii esimesed eesnimed kui ka ülejäänud eesnimed. (Väestorekisterikeskus)

3.2.1.1 Nimede etümoloogia

Maria on heebrea päritoluga nimi (heebrea keeles *Mirjam*), mis on kristlikus maailmas väga levinud, viidates Jeesuse emale Mariale. Lisaks Jeesuse emale on katolikus kirikus tuntud veel ligikaudu 70 Maria-nimelist pühakut. Sellest nimest on tuletatud suur hulk nimesid, mis on samuti nimekalendris olemas, näiteks *Maarit*, *Maija*, *Maili*, *Marjatta* ja *Marja*. Mikael

Agricola “Rucouskirias” (1544) oli *Maria* märgitud 9. aprillile. Katoliku kirik on 13. sajandist saati pühendanud juuli teise päeva Maria auks ning tänapäevalgi on Maria nimepäeva tähistatud 2. juulil. (Lempiäinen, 1997: 150; Vilkuna *et al.*, 1988: 113)

Anna kuulub samuti heebrea päritoluga nimede hulka ja on kristlikus maailmas üks enimkasutatuid nimesid. *Anna* nime kandis Neitsi Maarja ema. *Anna* on mainitud ka Agricola “Rucouskirias”. *Anna* nimest on tuletatud palju muid soome nimekalendris olevaid nimesid nagu *Anni*, *Anneli*, *Annikki* ja *Niina*. *Anna* on olnud soome nimekalendris alates 1705. aastast 9. detsembril. (Lempiäinen, 1997: 52; Vilkuna *et al.*, 1988: 32)

Aino kuulub Elias Lönnroti loodud nimede hulka, kui ta „Kalevala“ hilisemas versioonis pani Joukahainenini õe nimeks Aino. Vanas 1835. aasta “Kalevalas” ei olnud Joukahainenini õe nime mainitud, ent ta oli mehe ainus (soome keeles ‘ainoa’) õde ning sellest sõnast saigi õde omale nime. *Aino* kuulub rahvusromantismi ajastu nimede hulka. Soome nimekalendris on *Aino* olnud aastast 1950 10. mail. (Lempiäinen, 1997: 45–46; Vilkuna *et al.*, 1988: 25–26)

Aili on vana lapi päritoluga nimi, mida kasutati juba 17. sajandil. Soomlased võtsid selle nime laiemasse kasutusse 19. sajandi teisel poolel, kui selle nime tegi tuntuks Matti Kurikka 1887. aasta näidend “Aili”. *Aili* on olnud soome nimekalendris 1908. aastast 17. septembril. (Lempiäinen, 1997: 45; Vilkuna *et al.*, 1988: 25)

Aune on soome versioon *Agnesest* ja *Agnetast*. Vana nimi, mis leidis kasutust juba 17. sajandil ning Agricola “Rucouskirias” oli selle nime kuju *Awnis*. Soome nimekalendris olnud 1908. aastast 21. jaanuaril. (Lempiäinen, 1997: 57)

Tyyne anti teadaolevalt esimest korda tütarlapse nimeks aastal 1866. aastast 1908 märgitud 18. septembrile. (Lempiäinen, 1997: 218)

Helena pärineb kreekakeelsest sõnast ‘helios’, mis tähendab päikest. Suur mõju on ka kreeka mütoloogial, kus Helena oli jumal Zeusi tütar ning kelle pärast puhkes kuulus Trooja sõda. Kristlikus maailmas on olnud mitmeid Helena-nimelisi pühakuid, kelle auks kanti nimi kristlikesse nimekalendritesse, ka Agricola mainis 1544. aasta “Rucouskirias” ära kahte Helena-nimelist pühakut. *Helena* nimepäev on olnud 1708. aastast 31. juulil. (Lempiäinen, 1997: 102–103)

Martta on mainitud Uues Testamendis. Kuna nimi on mainitud nii Agricola 1544. aasta “Rucouskirias” kui ka 1488. aasta “Missale Aboensas”, on selge, et nimi oli Soomes kasutusel juba keskajal. Soome nimekalendris on *Martta* olnud 1708. aastast märgitud 26. juulile. (Lempiäinen, 1997: 156)

Helmi (eesti keeles ‘pärl’) on kauni tähendusega nimi, mida on tüdruklastele nimeks pandud 1850. aastatest. On arvatud, et nimi võib olla lühend nimedest nagu *Vilhelmiina* ja *Helmiina*. Soome nimekalendris olnud 1908. aastast märgitud 7. maile. (Vilkuna *et al.*, 1988: 71–72)

Elisabet on keskajast saati juba olnud Soomes kasutatud nimi, mis sai tuntuks Ristija Johannese ema Elisabeti järgi. Nimest on tuletatud paljusid uusi levinuid nimesid nagu *Elsa*, *Liisi*, *Eliisa* ja *Aliisa*. Tänapäeval on *Elisabeti* nimepäev 1950. aastast olnud 17. septembril. (Vilkuna *et al.*, 1988: 52–53)

3.2.2 Tüdrukute nimed 2010ndatel

Selles alapeatükis räägitakse kõigepealt kõigist antud eesnimedest, seejärel esimestest eesnimedest. Lisaks tuuakse välja etümoloogia.

3.2.2.1 Kõik antud eesnimed

Tabel 4. Kõige soositumad soome tüdrukute nimed 2010-2016. aastatel (sagedus sulgudes) (Väestörekisterikeskus).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Maria (2224)	Maria (2153)	Maria (2084)	Maria (1854)	Maria (1869)	Maria (1817)	Maria (1582)
2.	Sofia (1821)	Sofia (1940)	Sofia (1919)	Sofia (1712)	Sofia (1680)	Sofia (1658)	Sofia (1551)
3.	Emilia (1738)	Emilia (1790)	Emilia (1639)	Emilia (1606)	Emilia (1486)	Emilia (1299)	Emilia (1207)
4.	Olivia (1107)	Olivia (983)	Olivia (1033)	Olivia (1024)	Olivia (974)	Aurora (987)	Aurora (1051)
5.	Aino (982)	Aino (914)	Amanda (967)	Aino (954)	Amanda (916)	Amanda (895)	Olivia (909)

6.	Matilda (801)	Amanda (862)	Aino (912)	Amanda (941)	Aurora (880)	Olivia (873)	Aino (807)
7.	Helmi (789)	Helmi (767)	Helmi (856)	Aurora (839)	Aino (877)	Aino (821)	Amanda (743)
8.	Amanda (783)	Aurora (752)	Aurora (804)	Helmi (804)	Helmi (778)	Helmi (737)	Helmi (682)
9.	Aurora (777)	Ilona (751)	Matilda (769)	Ilona (718)	Matilda (717)	Matilda (682)	Ilona (653)
10.	Ilona (773)	Matilda (750)	Ilona (694)	Matilda (707)	Ilona (704)	Ilona (637)	Matilda (620)

Tabelis väljatoodud kõige populaarsemate nimede hulka ei kuulu ainult esimesed eesnimed, vaid kõik vanemate poolt tütarlastele antud eesnimed. Tabelist selgub, et aastatel 2010-2016 oli kümme soositumat nime *Maria*, *Sofia*, *Emilia*, *Olivia*, *Aino*, *Matilda*, *Helmi*, *Amanda*, *Aurora* ja *Ilona*. *Maria*, *Sofia* ja *Emilia* on ainsad kolm nime, mis on püsinud muutumatuna esikolmikus.

Maria nime sai kuue aasta jooksul kokku 13583 tütarlast, *Sofia* nime 12281 ja *Emilia* nime 10765 tüdrukut.

Neljandal kohal oli 2010. aastast kuni 2014. aastani *Olivia*, mis seejärel langes madalamatele kohtadele ning asemele tõusis *Aurora* kuni 2016. aastani.

Viiendat kohta on nendel aastatel jaganud peamiselt *Aino* ja *Amanda*, mis mõlemad langesid esiviisikust välja 2016. aastal ning nende asemel oli viiendal kohal *Olivia*.

Kuuendal kohal on eri aastail olnud *Matilda*, *Amanda*, *Aino*, *Aurora* ja *Olivia*.

Helmi hoidis 2010.-2013. aastal seitsmendat kohta ning langes järgnevatel aastatel kaheksandale kohale.

Üheksandal ja kümnendal kohal on olnud vaheldumisi *Ilona* ja *Matilda*, erandiks 2010. aastal üheksandal kohal olnud *Aurora*.

3.2.2.2 Esimesed eesnimed

Tabel 4. Soositumad tüdrukute esimesed eesnimed 2010.-2016. aastatel (sagedus sulgudes)
(Väestorekisterikeskus)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Emma (462)	Sofia (449)	Ella (466)	Emma (445)	Sofia (380)	Venla (394)	Sofia (349)
2.	Aino (453)	Venla (437)	Sofia (421)	Aino (425)	Aino (377)	Sofia (346)	Aino (330)
3.	Venla (404)	Aada (434)	Emma (416)	Aada (389)	Aada (370)	Aada (335)	Eevi (315)
4.	Aada (394)	Emma (424)	Aada (406)	Venla (385)	Ella (365)	Aino (331)	Venla (311)

5.	Ella (389)	Aino (422)	Aino (392)	Sofia (381)	Emma (355)	Elsa (326)	Emma (307)
6.	Siiri (358)	Ella (411)	Venla (389)	Emilia (344)	Helmi (330)	Helmi (325)	Aada (281)
7.	Sofia (352)	Emilia (369)	Helmi (352)	Ella (336)	Venla (321)	Emma (323)	Pihla (276)
8.	Iida (348)	Iida (356)	Emilia (334)	Helmi (334)	Emilia (319)	Eevi (299)	Helmi (276)
9.	Emilia (336)	Siiri (325)	Siiri (329)	Iida (308)	Enni (293)	Ella (297)	Ella (276)
10.	Sara (333)	Anni (325)	Sara (323)	Siiri (264)	Amanda (255)	Emilia (262)	Emilia (270)

Tabelist on näha, et *Sofia* on olnud kõige enam esikohtadel, aastatel 2011, 2014 ja 2016. Seejärel on olnud *Emma* 2010. aastal ja 2013. aastal ning siis järjest madalamatele kohtadele langenud.

2012. hoidis esikohta *Ella*, mis oli 2015.-2016. aastaks langenud 9. kohale.

2015. aastal oli esikohal *Venla*, mis on suurema osa ajast olnud esikümne esimeses pooles. *Aino* on olnud kogu aeg esiviisikus, 2016. aastal hoidnud teist kohta.

Kolmandat kohta on neljal korral hoidnud *Aada* ning 2016. aastal langes nimi madalamale ning *Eevi* tõusis selle kohale.

Siiri oli esikümnes aastatel 2010-2014, seejärel langes välja. 2012. aastal ilmus esikümnesse *Helmi*, kelle kõrgeimaks kohaks on olnud 6. koht.

Ka *Emilia* kõrgeimaks kohaks oli 6. koht, ent aastail 2015-2016 langes viimasele kohale.

Iida oli käesoleva aastakümne algusaastatel esikümnes, ent siis langes välja.

Sara oli 10. kohal 2010. ja 2012. aastal.

Pihla, *Enni*, *Amanda*, *Elsa* ja *Anni* on vaid ühe korra esikümnesse jõudnud.

3.2.2.3 Nime etümoloogia

Sofia tähendab kreeka keeles tarkust ning nimekalendris oli see aastail 1705-1928 ning uuesti alates 1950. aastast 15. mail (Lempiäinen, 1997: 201–202).

Emilia juured ulatuvad Roomasse ning oli juba 18. sajandil mitmes Euroopa riigis populaarne nimi. Esmakordselt soome nimekalendris oli nimi *Emelia* aastal 1851 ning *Emilia* on 1950. aastast tänapäevani olnud 19. mail. (Lempiäinen, 1997: 81)

Olivia, mis tähendab ladina keeles oliivipuu oksa, on olnud soome nimekalendris aastast 2000 29. mail. *Olivia* on *Oliveri* naissoost vaste. (Lempiäinen, 1997: 172)

Amanda tähendab ladina keeles armastavat, sõbralikku. Nimi pärineb 4. sajandil elanud Strassburgi elsaslasest piiskop Amandusest, kelle nimi on mainitud ka Mikael Agricola 1544. aasta “Rucouskirias”. *Amanda* on soome nimekalendris aastast 1827 olnud 26. oktoobril. (Vilkuna *et al.*, 30)

Aurora pärineb kreeka keelest, mis tähendab eesti keeles põhjavalgust/virmalisi. *Aurora* on soome nimekalendris olnud juba 18. sajandi lõpust, ent kadus 1907. aastal. Tagasi kalendrisse kanti nimi 1995. aastal 10. märtsile. (Lempiäinen, 1997: 58)

Matilda pärineb germaani nimest *Mechtild*, mis tähendab suursugust võitlejat. Aastast 1750 on *Matilda* nimepäeva tähistatud 14. märtsil saksa kuninga Henrik I naise püha Mathilde auks, kes suri sellel kuupäeval. (Lempiäinen, 1997: 157; Vilkuna *et al.*, 1988: 115)

Ilona on ungari versioon nimest *Helena* ning Soomes sai esimene tüdruk *Ilona* nimeks aastal 1878 ning nimekalendris on see olnud 1908. aastast 9. oktoobril (Lempiäinen, 1997: 112)

Venla on saksa päritoluga nimi, mida kasutati juba 17. sajandil ning nimekalendris 1908. aastast 2. juunil (Lempiäinen, 1997: 225).

Ka *Emma* on vana saksa nimi, mis tuli Soomes kasutusele umbes 1840ndatel ning on aastast 1950 19. mail (Lempiäinen, 1997: 81).

Ella on tuletatud *Helenast* ning kalendris 1950. aastast 10. veebruaril (Lempiäinen, 1997: 79). *Aada* on soome versioon *Adast*, kelle juured ulatuvad Vanasse Testamenti, kus ta oli Jaakobi poja Esau naine. Nimekalendris on *Aada* 2000. aastast 16. detsembril. (Lempiäinen, 1997: 41)

Eevi on versioon *Eevast*, mis viitab Aadama naisele Eevale. *Eevi* on kasutusel olnud juba 1870ndatel ning nimekalendris 1964. aastast 24. detsembril. (Vilkuna *et al.*, 1988: 50)

Siiri on soomendatud versioon muinasskandinaavia nimest *Sigridist* ning olnud 1890. aastast 19. juunil (Vilkuna *et al.*, 1988: 151–152).

Iida on vana muinassaksa nimi, mis on 1864. aastast märgitud 14. septembrile (Vilkuna *et al.*, 1988: 78).

Sara on vana nimi piiblist, mida kandis Abrahami naine ning nimi on olnud 1852. aastast 19. juulil (Vilkuna *et al.*, 1988: 145).

Pihla on tuletatud sõnast *pihlaja* ‘pihlakas’, mis tuli kasutusele 20. sajandi umbes keskpaigas ning kalendrisse kanti ta 2005. aastal 14. juunile (Nimipäivät.fi).

Enni on versioon *Einest* või *Einist* ning 1950. aastast 23. jaanuarile märgitud (Vilkuna *et al.*, 1988: 55). Nimi pärineb mehenimest *Heinrich* (Rajandi, 1966: 56).

Elsa on saksapärase versioon *Elisabetist* ning ta nimepäev on 14. oktoobril 1885. aastast saati (Vilkuna *et al.*, 1988: 54).

Anni on versioon *Annast*, mis viitab Neitsi Maarja emale *Annale*. Soome nimekalendris 1708. aastast 9. detsembril. (Vilkuna *et al.*, 1988: 31–32)

3.2.3 Tüdrukute nimed 1910ndatel ja 2010ndatel

Võrreldes kümme kõige soositumat nime nii 1910. aastatel kui ka 2010. aastatel, selgub, et *Maria*, *Aino* ja *Helmi* on need kolm nime, mis on olnud mõlemal ajaperioodil soomlaste seas ühed enimhinnatumad nimed. *Maria* on esikohal olnud möödunud sajandil mitmetel aastakümnetel nagu 1900-1929 ning 1980. aastatest kuni tänapäevani välja. *Helmi* kuulus esikümnesse 20. sajandi kahel esimesel dekaadil, langes seejärel nimekirjast välja ja ilmus tagasi alles käesoleva kümnendi algul. *Aino* oli esikümnes samuti eelmise sajandi alguses kahel dekaadil ning tuli tagasi kõige populaarsemate tüdrukute nimede hulka 2000. aastate algul. (Väestorekisterikeskus)

2010. aastatel esikümnes vaheldumisi üheksandal ja kümnendal kohal olnud *Ilona* on ungari versioon 1910. aastatel seitsmendal kohal olnud *Helenast*. See on huvitav nähtus, et nendel mõlemal ajaperioodil esikümnes on olnud nimede hulgas sama nime erinevad versioonid. Praegusel aastakümnel ei ole *Helena* kuulnud kõikide antud eesnimede esikümne hulka, ent 2010ndate kahel esimesel aastal oli Helena 28. kohal ja 24. kohal ning alates 2012. aastast liikunud aina kõrgematele kohtadele, olles saavutanud 2016. aastaks 17. koha. (Väestorekisterikeskus) Esimesteste eesnimede hulgas oli *Helenast* tuletatud *Ella* esikümnes ja populaarsem kui *Helena*.

1910. aastatel teisel kohal olnud *Anna* on tänapäeval endiselt soositud, olles viimase möödunud kuue aasta vältel olnud kohtadel 21-24. Kuid *Anni*, mis on *Anna* üks versioonidest, on esimese eesnimena korra (2011) esikümnesse jõudnud. 1910. aastatel vastavalt neljandal ja viiendal kohal olevad *Aili* ja *Aune* ei ole enam kordagi jõudnud sajandi jooksul esikümne hulka ning 2010.-2016. aastatel ei olnud neid nimesid isegi esimese viiekümne soosituma nimede hulgas. *Tyyne* ja *Martta*, nagu *Aili* ja *Aune*, on samuti peale 1910. aastaid lemmiknimede hulgast välja langenud. 1900. aastate algusest kuni 1910. aastate lõpuni esikümne hulka kuulunud *Elisabet* ei ole viimaste aastate jooksul kümne esimese hulka saanud, ent on 2012. aastast kuulunud viiekümne lemmiknimede hulka. (Väestorekisterikeskus). *Elisabetist* tuletatud *Elsa* oli esimese eesnimena 5. kohal aastal

2015, mille populariseerimisele aitas ilmselt kaasa 2013. aasta ülimenukas multifilm “Frozen”, kus peategelase nimi on Elsa.

4. RISTIUSU MÕJU NIMEDES

Soome rahva eesnimedest keskajal on väga vähe teateid. Kõige vanemad märkmed pärinevad 14. sajandist, ent seal olevad teated on üksikutelt Soome aladelt. 15. sajandist pärinevat informatsiooni on rohkem, aga see puudutas talurahvast väga vähe. Kirikuraamatud, mis kajastavad tolleaegseid soome rahva eesnimesid, pärinevad 17. sajandist.

Ristiusk levis Skandinaaviasse Saksamaalt. Esimesed kristlikud nimed Rootsis tulid 11.-12. sajandil, nende hulgas *Petrus, Andreas, Thomas, Kristina, Elena*. Kuninglikust soost inimestele pandi tihti kristlike nimesid, mille hulka kuulusid näiteks *Jakob, Magnus, Katarina, Margareta*. 13. sajandil ilmusid nimed *Mikael, Lukas, Markus, Agatha, Agnes*.

Soome levis ristiusk 11. sajandil ning sajand hiljem (1155) tegid legendi järgi Püha Erik ja Püha Henrik ristiretke. 14. sajandist pärinevad nimed *Heikki, Antti, Lauri, Matti, Tuomo*. 16. sajandil olid nii Rootsis kui ka Soomes soositud nimed *Erik, Johannes, Nils, Lars, Anders, Hendrik, Jakob (Jaakko), Tomas (Tuomas), Mats (Matti), Olof (Olavi, Olli)*. Naistenimedest olid 16. sajandil Hämes soosituimad *Marit(ta), Karin, Anna, Elin, Gertrud*. Neid nimesid kandis suurem osa tolleaegseid naisi. (Kiviniemi, 2006: 228-245)

1910. aastate kümne soosituma poisinime seas oli nimedel nagu Johannes ja Olavi kristlik taust. *Johannes* viitab Ristija Johannesele ning *Olavi* püha Olavile, 11. sajandil valitsenud Norra kuningale (Vilkuna *et al.*, 1988: 119, 125). Sama kümnendi tüdrukunimede hulgas on *Maria, Anna, Helena* ja *Elisabet* need, millel on kristlik taust ning seda kirjeldatakse allpool.

Ristiuse mõju on ka tänapäeva nimedes endiselt tunda. 2010.-2016. aasta nii kõigi kui ka esimeste soosituimate eesnimede hulka kuuluvad *Juhani, Johannes, Mikael, Matias, Elias, Antero, Leo, Aleks, Lauri, Leevi, Niilo, Joona, Daniel* ja *Eetu* on kõik versioonid kristlikest nimedest.

Juhani ja *Johannese* nimed pärinevad Ristija Johanneselt ja apostel Johanneselt (Vilkuna *et al.*, 1988: 88).

Mikael seisab piiblis jumala paremal poolel ning on üks seitsmest peainglist (Vilkuna *et al.*, 1988: 119).

Matias oli apostel, kes võttis Juudas Iskariuse koha (Vilkuna *et al.*, 1988: 116).

Elias oli Vana Testamendi järgi prohvet (Vilkuna *et al.*, 1988: 52).

Antero tuleneb nimest *Andreas* (Vilkuna, *et al.*, 1988: 33), mida kandis üks Jeesuse kaheteistkümnest apostlist (Rooma-Katoliku Kirik, 2015).

Leo nime on kandnud 13 katoliku kiriku paavsti ning tema nimepäev on pühendatud esimesele sellenimelisele paavstile Leo Suurele, kes elas aastatel 400-461. (Lempiäinen, 1997: 392; Vilkuna *et al.*, 1988: 106).

Aleksi, mille ladinapärase kirjutusviisi on *Alexius*, oli nii katoliku kui ka õigeusu kirikus tuntud pühak Roomast (Vilkuna *et al.*, 1988: 28).

Lauri nimes on nii kristlikku tausta kui ka vana rahvapärimust. Lauri tuleneb püha Laurentiusest, kes 3. sajandil Roomas märtrisurma suri ning rahvapärimuse järgi on Laurit peetud pagarite, söpõletajate, kokkade ja teiste tulega töötavate inimeste kaitsepühakuks (Vilkuna *et al.*, 1988: 104).

Leevi viitab Vana Testamendi patriarh Jaakobi kolmandale pojale (Lempiäinen, 1997: 391).

Niilo pärineb nimest *Nikolaust*, mida kandis kristliku maailma üks tuntuimaid pühakuid - püha Nicolaus (Vilkuna *et al.*, 1988: 124).

Joona ja *Daniel* on piiblinimed, mida kandsid prohvetid (Vilkuna *et al.*, 1988: 89).

Eetu tuleneb nimest, mida kandis inglise kuningas Edvard ning kes sai 10. sajandil peale oma mõrva märtriiks (Vilkuna *et al.*, 1988: 48).

2010.-2016. aastate lemmikumatest tüdrukunimedest on nimedel nagu *Maria*, *Sofia*, *Ilona*, *Ella*, *Aada*, *Eevi*, *Sara*, *Matilda*, *Anni*, *Elisabet*, *Elsa* ja *Martta* kristlik taust.

Maria viitab Neitsi Maarjale, kes oli Jeesuse ema (Vilkuna *et al.*, 1988: 113).

Sofia tuleb kreeka sõnast, mis tähendab tarkust ning nimi on Vanas Testamendis viisakuse personifikatsioon (Rajandi, 1966: 156).

Ilona ja *Ella* on versioonid nimest *Helena*, mida kandis Skövde linna pühak Helena (Vilkuna *et al.*, 1988: 70).

Aada viitab Vanas Testamendis patriarh Jaakobi poja Esau naisele Adale (Lempiäinen, 1997: 41).

Eevi tuleb Aadama naise Eeva nimest (Vilkuna *et al.*, 1988: 50).

Sara nime kandis judaismi ühe patriarhi Abrahami naine (Vilkuna *et al.*, 1988: 145).

Matilda on versioon nimest *Mathilde*, mida kandis saksa kuninga Henrik I (876-936) naine ning kellest hiljem pühak sai (Vilkuna *et al.*, 1988: 115).

Anni on versioon nimest *Anna*, mis oli Jeesuse vanaema nimi (Vilkuna *et al.*, 1988: 31–32). *Elisabet* pärineb heebrea nimest *Elišeba*, mida kandis Ristija Johannese ema ning *Elsa* on saksapärase versioon *Elisabetist* (Vilkuna *et al.*, 1988: 52–53, 54).

5. KULTUURILISE TAUSTAGA NIMED

Selles peatükis tuuakse välja 1910ndate ja 2010ndate nii mees- kui ka naisnimed, mis on olnud olulised nimed soome kultuuris.

Olavi

Soomes Savonlinnas asub 1475. aastal rajatud Olavinlinna kindlus. Kindlus sai oma nime püha Olavi järgi. Püha Olavi oli Norra kuningas Olaf Haraldsson, kes valitses Norrat aastal 1015 kuni oma surmani 1030. aastal. Pühakuks sai ta 1064. aastal ning tänapäeval tähistatakse Soomes tema mälestuspäeva 29. juulil. (The Baltic Guide, 2014; Lempiäinen, 1997: 361–362)

Palju nimesid on pärit eeposest „Kalevala“ (1849).

Väinö

Nimi on tuletatud Väinämöinenist, kes on eepose peategelane (Vilkuna *et al.*, 1988: 181). Väinämöinen on vana ja tark laulik, kes valmistas esimese kandle (Kalevalaseura, 2010).

Ilmari

See nimi on tuletatud Ilmarinenist, kes valmistas imeveski Sampo (Kalevalaseura, 2010).

Antero

Seda nime kandis surnud hiiglane ja teadmiste kaitsja Antero Vipunen, kellelt Väinämöinen sai paadi ehituseks võlusõnad (Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1999).

Aino

Seda nime kannab Joukahainen õde. Aino on noor neiu, kelle ema soovis, et tütar abielluks rikka ja kuulsa mehega, näiteks Väinämöineniga, ent Aino ei soovinud olla vana mehega.

Nimi on tuletatud sõnast 'ainoa', mis eesti keeles tähendab ainsat, ainukest. (Lempiäinen, 1997: 45-46; Vilkuna *et al.*, 1988: 25-26; Kalevalaseura, 2010)

Kirjandusest mõjutatud nimed

Aleksis Kivi (1834-1872) kuulub soome tähtsaimate kirjanike hulka. Kivi suri vaese ja haigena kaks aastat peale esimese soomekeelse romaani „Seitse venda“ ilmumist. Tema eluajal äratas romaan palju vastuolulisi reaktsioone ja romaani peategelasi ei peetud vääriliseks esindama soomlast kirjanduses. Tänapäeval on „Seitse venda“ soomlaste seas väga armastatud. (Kirjasampo; Aleksis Kivi: Kansalliskirjailija)

Juhani

Seda nime kannab vanim vend Aleksis Kivi romaanist „Seitse venda“ (1870).

Venla

Venla on Juhani abikaasa.

Mikael

Mikaeli nime kannab peategelane Mika Waltari ajaloolistes teostes „Mikael Karvajalka“ (1948) ja „Mikael Hakim“ (1949). Mika Waltari (1908-1979) oli kuulus soome kirjanik, kelle looming oli väga mitmekesine. Waltari kuulsaim teos on „Sinuhe“ (1945), mida on tõlgitud mitmesse keelde ning see sai Ameerika Ühendriikides bestselleriks. (Biografiakeskus, 1997)

Eino

Eino nime kannab üks Soome kuulsamatest luuletajatest – Eino Leino (1878-1926). Eino Leino auks tähistatakse tema sünnikuupäeval, 6. juulil Soomes luule- ja suvepäeva. (Kainuun Eino Leino Seura; 2009; Biografiakeskus, 1998)

KOKKUVÕTE

Tänapäeval on Soomes lastele nime panemine liberaalsem kui varem. Viimane sõna nimepanekus sõna ei jää kohalikule preestrile ja Ida-Soomes ei kehti enam venepärane ühe nime traditsioon. Tänapäeva soome poiss- või tüdruklaps saab omale kahe kuu jooksul peale sünni kuni kolm eesnime ning see kombinatsioon on moodustatud eri päritoluga nimedest, üks nimi võib tulla vanavanematelt, teine näiteks sajanditagusest nimemoest. Lapsele pandavaid eesnimesid reguleerib nimeseadus. Kui varem tähistati Soomes nimepäevi pidustustega, siis tänapäeval on tähistamine tagasihoidlikumaks muutunud. Nimepäevad on esitatud Helsingi Ülikooli poolt välja antavas nimekalendris. See kalender sisaldab endas hulga nimesid, mis on märgitud teatud päevadele pühakute või muude tähtsate isikute auks. Näiteks *Johannese* nimepäev on 24. juunil ehk jaanipäeval Ristija Johannese sünnipäeva järgi ja *Alexi* nimepäev on 10. oktoobril Soome kuulsaima kirjaniku Aleksis Kivi sünnipäeva järgi. Nimekalendri ajalugu on sajandeid vana, esimese soomekeelse nimekalendri koostas Mikael Agricola.

Käesoleva töö esimese hüpoteesi järgi sarnanevad praeguse aastakümne nimed sajanditagustele nimedele ning nimetatud kahe ajaperioodi analüüs eesnimede kontekstis kinnitas hüpoteesi. Möödunud sajandi esikümnes olevate poiste nimede hulgas olid viis sellised, mis on ka tänapäeval esikümnes - *Johannes*, *Olavi*, *Eino*, *Ilmari* ja *Väinö*. Teised 1910. aastatel populaarsed nimed nagu näiteks *Veikko* ja *Toivo* ei ole küll jõudnud esikümnesse ei kõigi antud nimede ega esimeste eesnimede hulgas, ent on siiski 50 lemmiku nime hulgas olnud ja järkjärgult liikunud kõrgematele kohtadele. 1910. aastate tüdrukunimede esikümnes on kuus sellist, mis on ka täna esikümnes kas samal kujul või variatsioonina - *Maria*, *Anna*, *Aino*, *Helena*, *Helmi* ja *Elisabet*.

Töö teise hüpoteesi järgi on suurel osal populaarsetest nimedest on kristlik taust. Hüpotees pidas paika, sest 15 ehk ligi pooltest (48%) nimedest 31 analüüsitud soositumast poiste eesnimest sada aastat tagasi ja praegu läksid kristlike nimede kategooria alla ning tüdrukutel oli 12 (44.8%) nime 29 nimest, millel oli kristlikke juuri. Populaarsete kristlike nimede hulka kuuluvad teiste hulgas *Elias*, *Joona*, *Daniel*, *Sara*, *Ilona*, *Ella*. Teised nimed on pärit näiteks 19. sajandist, kui oli toimumas rahvuslik ärkamine ning soomepäraseid nimed said üha

populaarsemaks. „Kalevalast“ on pärit populaarsed nimed *Väinö*, *Ilmari*, *Antero* ja *Aino* ning romaanist „Seitse venda“ on pärit *Juhani* ja *Venla*.

NIMELOEND

Aada 5, 18-20, 23-24
Ada 5, 20, 24
Adolf 5
Aemilius 13
Agapetus 9
Agatha 22
Agnes 16, 22
Agneta 16
Aili 16, 21
Aino 15-19, 21, 25-26, 38
Aleksander 13
Aleksi 11-13, 23, 26
Aleksis 13
Aliisa 17
Amanda 6, 17, 18, 19, 20
Anders 22
Andreas 13, 22, 23
Anita 5
Anna 6, 15-16, 21- 22, 24, 26, 38
Anneli 5, 16
Anni 5, 16, 19, 21, 23-24
Annikki 16
Antero 5, 10-11, 13, 23, 25
Antti 13, 22
Ari 6
Armas 8-9, 15
Asko 6
Aune 5, 15-16, 21
Aurora 17-18, 20

Awnis 16
Daniel 5, 11-12, 14, 23
Eemeli 10-11, 13
Eero 5
Eetu 11-13, 23
Eeva 5, 20, 24
Eevi 18-20, 23-24
Edvard 13
Eine 20
Eini 20
Eino 5, 8, 11-12, 14, 24, 26, 38
Elena 22
Elias 5, 10-12, 22-23
Eliisa 17
Elijah 5
Elin 22
Elina 6
Elisabet 15, 17, 20- 24, 26, 38
Elisabeth 6
Ella 5, 18-21, 23
Elsa 17- 20, 22- 24
Emelia 19
Emil 6
Emilia 17-19
Emma 18-20
Enewald 8
Enni 19-20
Erik 22
Esteri 5

Ferdinand 13
Fredrik 13
Fritiof 5
Gertrud 22
Hanna 5
Hannele 5
Hannes 8
Hannu 8
Heikki 22
Heinrich 20
Helena 15-16, 20-23, 26, 38
Helmi 5, 15, 17-19, 21, 26, 38
Hendrik 22
Hugo 5
Iida 6, 19-20
Ilmari 5, 8-11, 14, 25-26, 38
Ilona 18, 20-21, 23
Jaakko 22
Jakob 22
Johan 5, 12
Johannes 5, 8, 10, 12, 14, 22-23, 26, 38
Joona 6, 11-13, 23
Juha 5, 8
Jukka 5, 8
Kaarina 5
Kaisa 5, 6
Kalle 6
Karin 22
Katarina 22
Kristina 22
Kustaa 5
Kyllikki 5
Lahja 5
Lars 22

Laurentius 13, 23
Lauri 11, 13, 22-23
Leena 5
Leevi 5, 11-13, 23
Leo 11, 13, 23
Liisa 5
Liisi 17
Lukas 22
Maarit 15
Magnus 22
Maija 5, 15
Maili 15
Margareta 22
Maria 5-6, 15-18, 21-23, 26, 38
Marit 22
Marja 5, 15
Marjatta 15
Markku 5
Markus 5, 22
Martta 15, 17, 21, 23
Matias 10-12, 22-23
Matilda 17-18, 20, 23-24
Mats 22
Matti 5, 22
Mauno 5
Mechtild 20
Meeri 5
Miina 5
Mikael 5-6, 10, 12, 22-23, 25
Niilo 5, 11-13, 23
Niina 16
Nikolaus 13, 23
Nils 22
Noel 11-12, 14

Olafr 8
Olavi 5, 8, 10, 14, 22, 26, 38
Olavus 8
Oleifr 8
Oliver 10-13, 19
Olivia 17-19
Olli 22
Olof 8, 22
Onni 10-12
Osgar 13
Oskari 10-11, 13
Otto 5
Pasi 5
Pekka 5-6
Pertti 5-6
Petrus 22
Petter 6
Pihla 18-20
Päivi 5
Raili 5
Raija 5
Riitta 6
Sakari 5
Samuli 6
Sara 19-20, 23-24
Siiri 6, 18-20

Sinikka 5
Sirpa 5
Sofia 5, 17-19, 23
Susanna 6
Tapani 5
Tapio 5
Tauno 8-9, 15
Thomas 22
Toivo 8-9, 14, 26
Tomas 22
Tuomo 5, 22
Tyyne 5, 15-16, 21
Unelma 5
Veeti 11-13
Veigo 9
Veikko 5, 8, 9, 14, 26
Veiko 9
Venla 18-20, 25
Vilhelm 10, 13
Vilhelmiina 6, 17
Viljami 10-11, 13-14
Viljo 5, 8, 10, 14
Ville 13
Väinö 8-9, 11-12, 15, 24, 26, 38
Willhelm 13
William 13

KIRJANDUS

Aleksis Kivi: Kansalliskirjailija. <http://www.aleksiskivi-kansalliskirjailija.fi/oppimateriaali/miksi-aleksis-kivi-on-tarkea/> (viimati vaadatud 25.03.18)

Biografiakeskus. (1998). <https://kansallisbiografia.fi/kansallisbiografia/henkilo/2833> (viimati vaadatud 24.03.18)

Biografiakeskus. (1997). <https://kansallisbiografia.fi/kansallisbiografia/henkilo/702> (viimati vaadatud 25.03.18)

Etunimet. <http://www.etunimet.net> (viimati vaadatud 13.05.17)

Kainuun Eino Leino Seura. (2009). <https://www.kainuuneinoleinoseura.fi/eino-leino/> (viimati vaadatud 28.04.18)

Kalevalaseura. (2010). <http://www.kalevalaseura.fi/kalevalankankahilla/et/a.php> (viimati vaadatud 28.04.18)

Kirjasampo. http://www.kirjasampo.fi/fi/kulsa/kauno%253Aateos_20407 (viimati vaadatud 25.03.18)

Kiviniemi, E. (2006). *Suomalaisten etunimet*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

Kotimaisten kielten keskus. (2018).

https://www.kotus.fi/nyt/uutistekstit/kotuksen_uutiset/kotuksen_uutiset_2018/nimilaki_uudistuu.26896.news (viimati vaadatud 09.04.2018)

Lampinen, A. (2001). Etunimen valinta - haasteellista kielenkäyttöä. *Kielikello*, 2. <http://www.kielikello.fi/index.php?mid=2&pid=11&aid=1263> (viimati vaadatud 13.05.17)

Lempiäinen, P. (1997) *Suuri etunimikirja*. Toimetanud Raisa Vuohelainen ja Tanja Soikkeli. Juva: Werner Söderström Osakeyhtiö

Nimipäivät. *Pihla*. <http://www.nimipaivat.fi/> (viimati vaadatud 12.05.17)

Oikeusministeriö. (2017). *Nimilainsäädännön uudistaminen*.

<http://oikeusministerio.fi/fi/index/valmisteilla/lakihankkeet/henkilo-perhe-ja/nimilainsaadannonuudistaminen.html> (viimati vaadatud 17.04.17)

Paikkala, S. (2012). Kotimainen nimikäytäntö. *Kielikello*, 2.
<http://www.kielikello.fi/index.php?mid=2&pid=11&aid=2489> (viimati vaadatud 13.05.17)

Rajandi, E. (1966). *Raamat nimedest*. Tallinn: Kirjastus „Eesti Raamat“

Rooma-Katoliku Kirik. (2015).
<http://www.katoliku.ee/index.php/et/etutvustus/epyhadjapyhakud/1067-30-november-p%C3%BCha-apostel-andreas> (viimati vaadatud 29.04.17)

Saarelma-Paukkala, M. (2013). Isla, Taika, Luka ja Sisu saavat oman nimipäivän. *Kielikello*, 3. <https://www.kielikello.fi/-/isla-taika-luka-ja-sisu-saavat-oman-nimipaivan> (viimati vaadatud 28.04.18)

Saarelma-Paukkala, M. (2017). Sofia ja Anni, Svetlana ja Ahmed – satavuotiaan Suomen nimetrendit. *Kielikello*, 2. <https://www.kielikello.fi/-/sofia-ja-onni-svetlana-ja-ahmed-satavuotiaan-suomen-nimetrendit> (viimati vaadatud 10.04.18)

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. (1999).
<http://neba.finlit.fi/kalevala/index.php?m=10&s=76&l=1> (viimati vaadatud 26.03.18)

The Baltic Guide. (2014). <http://balticguide.ee/et/savonlinna-keskaegne-kindlus/> (viimati vaadatud 24.03.2018)

Vilkuna, K., Huitu, M., Mikkonen, P., Paikkala, S. (1988). *Uusi suomalainen nimikirja*. Helsinki: OTAVA

Väestörekisterikeskus. *Suosituimmat lasten etunimet*.
<http://vrk.fi/nimet> (viimati vaadatud 03.05.17)

Väestörekisterikeskus. *Suosituimmat etunimet vuosikymmenittäin*.
https://verkkopalvelu.vrk.fi/nimipalvelu/nimipalvelu_etunimitop.asp?vuosi=3&L=1
(viimati vaadatud 17.04.17)

Yliopiston Almanakkatoimisto. (2013). *Uusia nimiä vuoden 2015 kalenteriin*.
<https://almanakka.helsinki.fi/fi/julkaisut/ajankohtaista/nimipaivatiedotteet/110-uusia-nimia-vuoden-2015-kalenteriin.html> (viimati vaadatud 11.05.17)

Yliopiston Almanakkatoimisto. <https://almanakka.helsinki.fi/fi/> (viimati vaadatud 28.04.2018)

TIIVISTELMÄ

Soomlaste eesnimed sada aastat tagasi ja nüüd Suomalaiset etunimet sata vuotta sitten ja nyt

Tässä työssä halutaan selvittää eroja ja samanlaisuuksia niiden suomalaisten etunimien välillä, jotka olivat suosituimpia sekä 1910-luvulla että 2010-luvulla. Työssäni käsitellyt etunimet on otettu väestörekisterikeskuksesta ja muut esimerkit nimistä on otettu kirjoista, joita ovat kirjoittaneet tunnetut nimien tutkijat kuten Eero Kiviniemi, Pentti Lempiäinen ja Kustaa Vilkuna. Työssäni on myös puhuttu tärkeimmästä nimilain osasta, joka liittyy etunimiin ja siitä, montako nimeä voi lapsella olla. Tutkin muun muassa nimipäiväkalenteria. Se on kalenteri, josta muutamat vanhemmat voivat valita lapselle sopivan nimen ja jonka mukaan vietetään nimipäiviä.

Työssäni on kaksi hypoteesiä: 1) etunimet 1910-luvulla ja 2010-luvulla ovat melko samanlaisia ja 2) suurella osalla etunimistä on kristillinen pohja. Havaitsin työssäni, että nimet olivat enimmäkseen todellakin samanlaisia kummallakin tutkitulla vuosikymmenellä. Esimerkiksi sata vuotta sitten suositut poikien nimet kuten *Johannes*, *Olavi*, *Eino*, *Ilmari* ja *Väinö* ovat myös nykyään suosituimpia etunimiä. Tyttöjen nimistä olivat *Maria*, *Anna*, *Aino*, *Helena*, *Helmi* ja *Elisabet* sellaisia, joita käytetään 2010-luvulla yhtä paljon kuin sata vuotta sitten. Toinen hypoteesi piti paikkansa. Nimipäiväkalenterissa on paljon kristillisiä nimiä, tässä työssä analysoiduista poikien nimistä 48% ja tyttöjen nimistä 41% olivat sellaisia, joilla oli kristillinen alkuperä. Toisilla nimillä on kulttuurinen tausta, joka liittyy esimerkiksi kansalliseen heräämiseen.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Sandra Jakubelovitš (10.08.1995),

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose „Soomlaste eesnimed sada aastat tagasi ja nüüd“, mille juhendaja on Heinike Heinsoo,

1.1 reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2 üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus, 13.05.2018

